

Төлесби ауданының адами әлеуетті дамыту бөлімі

**Т.Тоғысбаев атындағы жалпы орта білім
беретін мектебінің 2021-2022 оқу жылындағы
атқарылған жұмыстары бойынша педагог-
психологтың жылдық есебі**

Педагог-психолог: С.Пернебек
М.Беркинбаева

2021-2022 оқу жылы

Психологиялық қызметтің мақсаты – білім беру ұйымдарында білім алушылардың психологиялық денсаулығын сақтау, қолайлы әлеуметтік-психологиялық жағдай жасау және білім беру үдерісіне қатысушыларға психологиялық қолдау көрсету. Психологиялық қызметтің міндеттері:

- 1) білім алушылардың тұлғалық және зияткерлік дамуына ықпал ету, өзін-өзі тәрбиелеу және өзін-өзі дамыту қабілетін қалыптастыру;
- 2) білім алушыларға ақпараттық қоғамның жылдам дамуында олардың табысты әлеуметтенуіне психологиялық тұрғыдан жәрдем көрсету;
- 3) білім алушыларды психологиялық-педагогикалық зерделеу негізінде әрбір білім алушыға жеке тәсілді қамтамасыз ету;
- 4) психологиялық диагностиканы жүргізу және білім алушылардың шығармашылық әлеуетін дамыту;
- 5) психологиялық қиыншылықтар мен білім алушылардың проблемаларын шешу бойынша психологиялық түзету жұмыстарын жүзеге асыру;
- 6) білім алушылардың психикалық денсаулығын сақтау;
- 7) психологиялық проблемаларды шешуде және оқу-тәрбие жұмыстарының қолайлы әдістерін таңдауда ата-аналар мен педагогтарға консультациялық көмек көрсету;
- 8) білім беру үдерісі субъектілерінің психологиялық – педагогикалық құзыреттілігін көтеру.

Психологиялық қызметтің төменде көрсетілген бағыттары бойынша жұмыстар жүргізілді.

Психодиагностикалық бағыт - 48

Түзету – дамытушылық бағыт - 234

Ағартушылық – профилактикалық бағыт - 137

Консультациялық бағыт - 56

Әлеуметтік – диспетчерлік бағыт – 46

I. Психологиялық диагностика бағыт бойынша жыл бойы жүргізілген жұмыстар есебі

Қыркүйек айында 1-сыныпты мектепке психологиялық дайындығын анықтау. Керн - Йерасек тесті алынды. 1- сыныпқа қабылданған оқушы саны – 48 Оқушылардың мектепке дайындығы орта деңгейде екені анықталды.

Сыныбы	Толық дайындығы	Орташа дайындығы	Төмен дайындығы
1	13	35	-

Бестерек жобасы аясында «Кабинеттік талдау» жұмыстары жүргізіліп, әлеуметтік педагогтың, мектеп инспекторының, медбикенің және сынып жетекшінің тізіміндегі оқушыларға талдау жұмыстары жүргізілді.

Сыныбы	Оқушы саны	Әлеуметтік педагог	Мектеп инспекторы	Медбике	Сынып жетекші
5-11	237	69	-	4	-

«Бес терек» жоба аясында 5 – 11 сынып аралығында оқушылармен эссе алынды. Эссенің тақырыптары: 5-7-«Менің отбасым», 8 – 9 - «Менің ең жақын досым» , 10 - 11 – «Менің арманым».

Барлық оқу-лар саны (5-11 сынып)	Қатысқан оқушылар саны	позитивтік		нейтралдық		негативтік	
		саны	%	саны	%	саны	%
237	237	98	41%	131	55%	8	4%

«Бес терек» жоба аясында 5 – 11 сынып аралығында оқушылармен сауалнама алынды:

Барлық оқушылар саны	Қатысқан оқушылар саны	Психологтың көмегін алған	Психологтың көмегі қажет	Сыныпта досы бар	Уайым ы бар	Уайым ы жоқ
237	233	5	4	146	-	78

Қазан айында 5 -11 сыныптар аралығында оқушылардың психологиялық ахуалын анықтау бойынша «Үй. Ағаш. Адам.» әдістемесі жүргізілді. Жүргізілген әдістеме бойынша 5- 11 сыныптан 237- оқушы қатысты, оның ішінде 46 оқушыға назар аудару қажет етілетіні анықталды. Кабинеттік және далалық зерттеу жұмыстарын жинақтай келе мектеп бойынша 46 тәуекел оқушы анықталды. Оның ішінде:

5-11 сынып оқушы саны	Тәуекел топ	Жасыл деңгей	Сары деңгей	Қызыл деңгей
237	46	36	9	1

Қараша айында Мектеп оқушыларының қарым-қатынас деңгейін анықтау мақсатында «Социометрия» әдістемесі алынды. Нәтижесінде мектеп бойынша топтан алшақталынған, қарым-қатынаста қиналатын 3 оқушы анықталды. Тіркеуге алынып, жеке және топтық түзету-дамыту жұмыстары жоспарланды. Сондай-ақ 8-11 сынып оқушыларынан әлімжеттік мәселелерін анықтау мақсатында жасырын сауалнама алынды. Сауалнама нәтижесінде оқушылар арасында буллинг және кибербуллинг анықталмады алдын алу мақсатында түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Желтоқсан айында 1-11 сынып оқушылардың темперамент типін анықтау мақсатында психодиагностикалық зерттеу әдістері жүргізілді. Барлық сынып оқушыларының Б.С.Волкова әдісі бойынша темперамент типтері

Бастауыш сынып 1-4 сынып оқушыларының Б.С.Волкова әдісі бойынша темперамент типтері:

Холерик	Сангвеник	Флегматик	Меланхолик
25	50	40	23

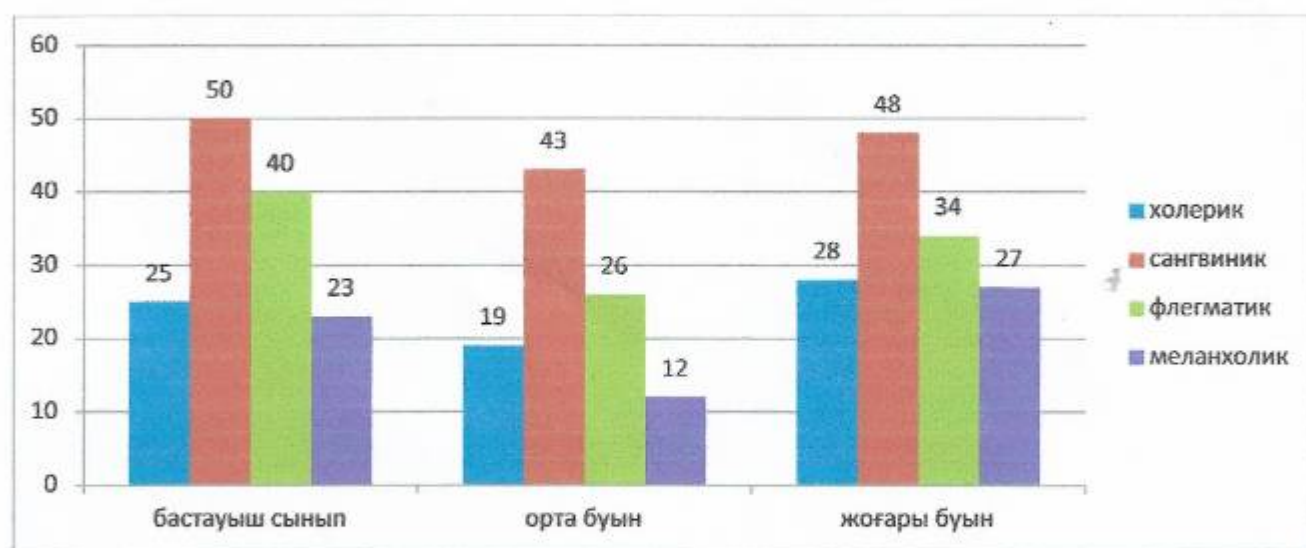
Орта буын 5-7 сынып оқушыларының «Темперамент» әдісі бойынша темперамент типтері

Холерик	Сангвеник	Флегматик	Меланхолик
19	43	26	12

Жоғарғы буын 8-11 сынып оқушыларының «Темперамент» әдісі бойынша темперамент типтері:

Холерик	Сангвеник	Флегматик	Меланхолик
28	48	34	27

1-11 сынып оқушыларының темперамент типінің диаграммалық көрсеткіштері:

Қаңтар айында жасөспірімдер арасында агрессивті мінез-құлық әрекетінің алдын алу, стресті жеңу, баланы қоршаған ортамен бірге үйлесімді дамуына жағдай жасау, жалпы өмірге көзқарасын позитивтендіру, өз өмірін сақтауға, мақсатқа жетуге ұмтылыс қалыптастыру мақсатында «Кактус» әдістемесі алынды. Әдістеме бойынша экстроверттілік, сезімталдық, интроверттілік, отбасылық қамқорлыққа ұмтылу мен жағымды психологиялық ахуалдар оқушы мен ата-ана арасында айқын байқалады.

Қобалжу шкаласы жоғары көрсеткен оқушымен жеке әңгіме жүргізіліп, оқушы жеке зерттелді. Үрейлену, мазасызданудың шың себептері анықталды, сынып жетекшілері мен ата-аналарға жеке кеңестер берілді.

«Баса - Дарки» әдістемесі бойынша 8 – 11 сынып аралығында жүргізілді

Сыныбы	Оқу. сан	Төмен көрсеткіш	Орташа көрсеткіш	Жоғарғы көрсеткіш	Өте жоғарғы көрсеткіш
8	38	2	36	-	-
9	48	-	43	5	-
10	28	-	26	2	-
11	23	2	21	-	-
Барлығы	137	4	126	7	-

Ақпан айында 9-11 сынып оқушыларымен кәсіби бағдар бойынша психодиагностикалық жұмыстар А.Е.Голмшток әдістемесі алынды әдістеме бойынша оқушылардың шығармашылыққа бейімділігі анықталды.

Наурыз айында 5 – 11 сынып аралығында «Менің отбасым» АРТ – терапиялық әдістемесі жүргізілді. Балардың отбасында қарым – қатынастары жақсы деңгейде екенін көрсеті.

5 – 11 сынып аралығында «Аяқталмаған сөйлем» АРТ – терапиялық әдістемесі жүргізілді. Оқушылар жақсы деңгейде көрсете алды.

5 – 11 сынып оқушыларының мінезінің акцентуациясын анықтау жұмыстары жүргізілді. Мінезі тұрақсыз оқушылармен жеке жұмыстар жүргізілді.

5 – 11 сыныптар аралығында « Оқушылардың тәрбие деңгейі» анықтама сауалнама сауалнама алынды. Тәрбиесі төмен оқушылармен жеке жұмыстар жүргізілді. Л.Б. Шнейдердің жасөспірімдерге арналған медификациясы 5- 11 сынып аралығында жүргізілді. Оқушылардан аудаеструктивті мінез - құлық анықталмады.

Сәуір айында Диагностикалық минимум (есте сақтау, ойлау, зейін, тілді дамыту) 2 – 11 сынып аралығында диагностика жүргізілді. Нәтижелері төмендегі кесте бойынша.

Сынып	Оқушы саны	Зейіні			Есте сақтауы			Ойлау			Қиял			Тіл дамыту		
	Оқушы саны	жоғары	орта	төмен	жоғары	орта	төмен	жоғары	орта	төмен	жоғары	орта	төмен	жоғары	орта	төмен
2	22	5	16	1	10	12	-	8	14	-	5	16	1	10	12	-
3	22	4	17	1	7	15	-	9	13	-	4	17	1	7	15	-
4	46	8	36	2	11	35	-	15	29	2	8	36	2	11	35	-
5	34	4	29	1	9	23	2	12	21	1	4	29	1	10	23	1
6	33	6	25	2	8	24	1	8	23	2	6	25	2	8	24	1
7	33	5	28	-	7	26	-	9	24	-	6	27	-	9	24	-
8	38	7	31	-	8	30	-	7	31	-	7	31	-	8	30	-
9	48	9	39	-	12	36	-	11	37	-	9	39	-	12	36	-
10	28	5	23	-	7	21	-	7	21	-	6	22	-	7	21	-
11	23	4	19	-	5	18	-	8	15	-	4	19	-	6	17	-
Барлығы	327	57	263	7	84	240	3	94	228	5	57	261	7	88	237	2

Сондай-ақ ата-аналардан «Мен қандай ата-анамын?» сауалнамасы алынды. Ата-аналардың 73% пайызы бала тәрбиесінде бірге шешім қабылдайтыны анықталды. Ал 27 % ата-ана баласының күнделікті сабақтарын қадағалап, бақылайды. 71% ата-ана мектеп пен ата-ана байланысына өз үлесін қосып, жиналыстардан қалусыз келеді, сынып жетекшімен тығыз байланыста болады. II. Психокоррекциялық бағыттағы жұмыстар есебі 2021-2022 оқу жылында психокоррекциялық жұмыстар жоспарға сай жүргізілді.

Қыркүйек айында 1- сынып оқушыларымен «Кел, балалар, танысайық!» тренинг сабағы өткізілді. Оқушылардың мектепке, топқа бейімделуіне жағдай жасалды. Бастауыш сыныптарға қабылданған балаларды мектеп күн тәртібіне бейімделуіне арналған сауықтыру іс-шаралары жүргізілді.

Қазан айында Қарым-қатынаста қиындықтары бар балалар үшін түзету сабақтары жүргізілді. Мектеп әлеуметтік педагогымен бірлесе «Мейірімді болса жүрек» тақырыбында онкүндік өткізілді. Онкүндік барысында оқушылармен аутодеструктивті, деструктивті мінез-құлықтың алдын алуға байланысты түрлі іс-шаралар ұйымдастырылды. 8-сынып оқушыларымен «Достық жылы күлуден басталады» тренинг сабағы өткізілді.

Қараша айында Таным процесі төмен оқушылармен «Саяжайда қыдырамыз» тренинг сабағы өткізілді. Балалардың қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыруға коррекциялық ойындар ұйымдастырылды. Бастауыш сынып оқушыларының үлгерімі төмен оқушыларымен коррекциялық жаттығулар жүргізілді. 10-20 қараша аралығында «Бала құқығы – адам құқығы» онкүндігі өткізілді. Онкүндік барысында құқықбұзушылықтың, ерте жүктіліктің, буллинг пен кибербуллингтің, аутодеструктивті мінзе-құлықты алңдын алуға арналған шаралар өткізілді. Тәрбие одағымен бірлесе өткен іс-шараға мектептің барлық оқушылары қамтылды.

Желтоқсан айында ашушандықты, жағымсыз кері әсерлерді болдырмауға және төмендетуге арналған жұмыстар жүргізілді. Тәуекел топ оқушыларымен «Мен үшін өмір...» дөңгелек үстелі өткізілді. 11 сыныптардың ҰБТ-ға психологиялық тұрғыда дайындау мақсатында «Емтихандағы мінез-құлық» тақырыбында тренинг сабағы өткізілді.

Қаңтар айында қорқынышты болдырмау және өзіне деген сенімділікті арттыруға арналған сабақтар өткізілді. Бастауыш сыныптарда «Менің сыныбым», орта буын сынып оқушыларымен «Маскалар», жоғары сынып оқушыларымен «Өз қорқынышыңның суретін сал» тренинг сабақтары өткізілді. Сабақ барысында оқушыларды сергіту мақсатында «Із кесуші» ойыны ұйымдастырылды. Әр сыныпқа мектеп өміріне қатысты 10 сұрақтан беріліп, ең жылдам жауап берген сыныпқа мектеп әкімшілігі тарапынан ынталандырушы сыйлықтар ұсынылды.

Ақпан айында 9-11 сыныптарға мамандық таңдауға байланысты «Мен мамандық әлеміндемін» тренинг өткізілді. Елімізде сұранысқа ие мамандықтар туралы ақпараттар беріліп, алдыңғы оқу жылындағы ең көп таңдалған пәндер комбинациясы туралы да мәліметтер берілді. Ең танымал университеттер мен шетелдегі білім алу туралы видеоролик көрсетілді. Сондай-ақ 11-сынып оқушыларымен «Стресспен қалай күресуге болады?» тақырыбында тренинг сабақ өткізілді.

Наурыз айында ата-анамен баланың дұрыс қарым-қатынас орнату мақсатында «Мен болашақ әкемін, анамын» тренинг сабағы өткізілді. Ата-ана мен бала қарым-қатынасын нығайтуға арналған жаттығулар жасалып, тренинг соңында

тәжірибелі ата-аналар жас ұрпаққа өз кеңестерін берді. 9-11 сынып оқушыларына қорқынышты болдырмау, өзіне деген сенімділікті арттыру мақсатында «Эмоция және мінез-құлық» тақырыбында тренинг сабақ өткізілді. Мектеп оқушыларымен «Алғыс айту» күніне тренингтер өткізілді.

Сәуір айында 8-сынып оқушыларымен «Көңілді күн» тақырыбында тимбилдинг жаттығулары жасалды. Таза ауада оқушылармен сергіту сәттері ұйымдастырылып, топты бірігуге, ауызбіршілікті арттыруға арналған жаттығулар жасалды. 5-7 сынып оқушыларына «Ғажайып Майя және оның достары» тақырыбында комикс негізінде тренинг сабақтары өткізілді. Оқушылар комикс негізінде карантин кезіндегі сезімдерімен бөлісті. 11-сынып оқушыларымен «Сенімділік күш береді» тақырыбында ашушандықты, жағымсыз кері әсерлерді болдырмауға және төмендетуге арналған сабақ өткізілді. Бастауыш сыныптармен ертегі терапиясы өтті.

Мамыр айында даярлық топ оқушыларымен «Мен мектепке барамын» тақырыбында 1- сыныпқа дайындық мақсатында тренинг сабағы өткізілді. Оқушылармен танымдық жаттығулар жүргізіліп, ата-аналарына арнайы мектепке шақыру қағаздары жіберілді. 9-11 сынып оқушыларымен мемлекеттік емтихан алдындағы қобалжу мен қорқынышты болдырмау мақсатында «Емтихан алдындағы қорқыныштың алдын алу» тақырыбында тренинг сабақ өткізілді. Жыл бойы психокоррекциялық жұмыстар жүргізіліп отырды. 1-11 сынып оқушыларына жас ерекшеліктеріне қарай тренинг-сабақтар өткізілді. Әр атқарылған іс-шара тіркеу журналы тіркеліп отырды

III. Консультациялық бағыт бойынша жүргізілген жұмыстар

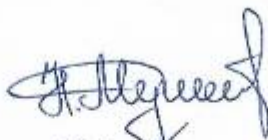
2021-2022 оқу жылында жеке және топтық кеңес беру журналына 56 консультация тіркелді. Оның ішінде 32 жеке оқушымен жұмыс, 8 ата-анамен жұмыс, 5 мұғалімдермен жеке жұмыс, топтық кеңес беру жұмыстары жүргізілді.

	Оқушымен жеке жұмыс	Ата-анамен жеке жұмыс	Мұғаліммен жеке жұмыс	Топтық кеңес беру
2021-2022оқу жылы	32	8	5	11

«Сенім телефоны» және "Сенім жәшігі" жұмысын ұйымдастыру, «Бестерек» жобасын іске асыру мақсатында мектепшілік бұйрық шығарылды. Әлеуметтік желілерде сенім телефоны жарияланды. Арнайы журнал ашылып, директор бекітті. Ол жерге жыл бойы «Сенім телефоны» мен «Сенім жәшігіне» түскен барлық хаттар тіркелді. Қажет уақытта ауданға есептері берілді. Мектеп оқушыларының психологиялық дамуының жеке және топтық карталарын құрылды. Барлық сыныптардың тізімдері бекітіліп, жинақталды. Әр оқушы туралы деректер сынып жетекші және әлеуметтік педагогпен бірге талданды. Әскери комиссариатқа шақырылған балалармен патриотизм тақырыбында әңгіме жүргізіп, жеке психикалық ерекшеліктерін зерттеу жұмыстары жүргізілді. Тізімдегі оқушыларға мінездеме жазылды. Тәрбие одақпен бірлескен жұмыстар жүргізілді. Діни экстремизм, құқық бұзушылық, ерте жүктілік, зорлық-зомбылықтың алдын алу шаралары жоспарға сай өткізілді. Түрлі маман иелерімен жиі кездесу ұйымдастырылып, үнемі байланыста болдық. Жыл соңында барлық жұмыстар қорытындыланып, қажетті есептер жасақталды. Тіркеу дәптерлеріндегі жүргізілген жұмыстар саны нақтыланып, оларды жинақтап, архивке сейфке салынды. Сенім жәшігіне түскен хаттар жинақталып, АКТ түзілді. Жыл соңында директор жанындағы кеңесте жылдық

есеп беріліп, жыл бойы мектепте жүргізілген психологиялық жұмысты ұйымдастыру қызметі қорытындыланды.

Мектеп директоры:

Н.Мушатов

Мектеп психологы :

С.Пернебек